

W piątek 30 sierpnia Prezydent RP skierował do Sejmu projekt ustawy o współdziałaniu w samorządzie terytorialnym na rzecz rozwoju lokalnego i regionalnego oraz o zmianie niektórych ustaw – poinformował w czwartek dziennikarzy Olgierd Dziekoński, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta.

Oznacza to, swój parlamentarny finał znajdą trwające od dłuższego czasu prace zapoczątkowane złożeniem na ręce Prezydenta przez korporacje samorządowe Białej Księgi zawierającej postulaty zmian w prawie samorządu terytorialnego. Obszerny projekt zawiera zmiany, które można zgrupować w trzy duże obszary tematyczne. Są to:

- wzmocnienie narzędzi współdziałania obywateli i władz jednostek samorządu terytorialnego. Na szczególną uwagę zasługują tutaj: wprowadzenie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej oraz stworzenie nowych form samoorganizacji mieszkańców do realizacji lokalnych przedsięwzięć. Szczególnie dyskutowane – w kontekście referendum w sprawie odwołania Prezydenta Warszawy – są zaproponowane zmiany w zakresie referendum lokalnego. Projekt przewiduje zniesienie progu frekwencji przy referendach dotyczących rozstrzygnięcia określonej sprawy merytorycznie przy jednoczesnym podniesieniu owego progu przy referendach w sprawie odwołania organów jednostki samorządu terytorialnego. Regulacja ta ma wymusić zmianę postrzegania referendum – jako narzędzia do kształtowania kierunków działania władz, nie zaś sposobu spektakularnej walki politycznej;
- współdziałanie jednostek samorządu terytorialnego. Ustawa stworzy możliwość powoływania zespołów współpracy terytorialnej – narzędzia do kompleksowego rozstrzygnięcia problemów funkcjonalnych obszarów miejskich. Przewiduje również obligatoryjne utworzenie konwentu delegatów samorządu lokalnego w województwie – forum koordynacji działań samorządu lokalnego i regionalnego zwłaszcza dotyczących planowania rozwoju;
- liczne zmiany ustrojowe ukierunkowane na wzmocnienie samodzielności samorządu (tu na szczególną uwagę zasługuje przywrócenie blasku klauzulom generalnym) i poprawę efektywności jego działania. Z punktu widzenia powiatów najistotniejsza zmiana polega na zniesieniu kolegiального organu wykonawczego (zarządu powiatu) i wprowadzeniu w jego miejsce organu jednoosobowego (starosty), przy zachowaniu dotychczasowego sposobu wyboru (przez radę powiatu).

Ustawa ma wejść w życie od nowej kadencji organów jednostek samorządu terytorialnego. Może się zatem okazać, że już w przyszłym roku nowowybrane rady powiatów będą wybierały jedynie starostę.